

2. koncert

sreda, 10. maj 2015, ob 20.00

predkoncertni pogovor ob 19.00; gost pogovora: Niels Rosing-Schow
Slovenska filharmonija, Dvorana Marjana Koviča

Niels Rosing-Schow (roj. 1954)

Echoes of Fire (1989/1995)

za flavto, piccolo, basovski klarinet, trobento,
pozavno, tolkala, violino in violončelo

Aleš Kacjan – flavta, piccolo, altovska flavta
Aljaž Beguš – basovski klarinet
Franc Kosem – trobenta
Žan Tkalec – pozavna
Franci Krevh – tolkala
Janez Podlesek – violina
Milan Hudnik – violončelo
Metod Tomac – dirigent

Per Nørgård (roj. 1932)

Whirl's World (1970)

za flavto, oboo, klarinet, rog in fagot

Slowind

Aleš Kacjan – flavta, piccolo, altovska flavta
Matej Šarc – oboa, angleški rog
Jurij Jenko – klarinet, basovski klarinet
Metod Tomac – rog
Paolo Calligaris – fagot

Niels Rosing-Schow

I Giardini dietro la Città /
Vrtovi izza mesta (2011)

za oboo, basovski klarinet, harfo, violino, violo,
violončelo in tolkala

Matej Šarc – oboa
Aljaž Beguš – basovski klarinet
Urška Križnik Zupan – harfa
Janez Podlesek – violina
Maja Rome – viola
Milan Hudnik – violončelo
Franci Krevh – tolkala
Metod Tomac – dirigent

Claude Debussy (1862–1918)

4 Preludiji (prir. Niels Rosing-Schow, 2017)

za flavto, oboo, klarinet, fagot, harfo, dve
violini, violo, violončelo in kontrabas

Aleš Kacjan – flavta, piccolo, altovska flavta
Matej Šarc – oboa, angleški rog
Jurij Jenko – klarinet
Paolo Calligaris – fagot
Urška Križnik Zupan – harfa
Janez Podlesek – violina
Matjaž Porovne – violina
Maja Rome – viola
Milan Hudnik – violončelo
Miha Firšt – kontrabas
Metod Tomac – dirigent

Niels Rosing-Schow

Dva stavka

za altovsko flavto, angleški rog, basovski
klarinet, fagot, rog, dve violini, violo,
violončelo in kontrabas

1. Floating / Lebdenje (2017)

svetovna premiera

2. Sinking – Flashing /

Potapljanje – Svetlikanje (2013)

Aleš Kacjan – flavta, altovska flavta
Matej Šarc – angleški rog
Jurij Jenko – basovski klarinet
Paolo Calligaris – fagot
Jože Rošar – rog
Janez Podlesek – violina
Matjaž Porovne – violina
Maja Rome – viola
Milan Hudnik – violončelo
Miha Firšt – kontrabas
Metod Tomac – dirigent

Niels Rosing-Schow (roj. 1954)

Echoes of Fire / Odmevi ognja (1989/1995)
za flavto, piccolo, basovski klarinet, trobento, pozavno, tolkala, violino in violončelo

Skladba *Echoes of Fire (Odmevi ognja)* predstavlja kondenzacijo glasbe komorne opere *Fire (Ogenj)*, ki sem jo napisal na libreto danske libretistke Sanne Bjerg. Poleg navezave na opero v naslovu, se nanjo navezuje tudi temačna glasba, ki odseva prizorišče in zaplet opere. Zgodba se dogaja v gorečem mestu, kjer se strasti razplamtijo v smrtonosne posledice.

Niels Rosing-Schow

Per Nørgård (roj. 1932)

Whirl's World (1970)
za flavto, oboo, klarinet, rog in fagot

Skladba *Whirl's World* je nastala leta 1970 kot ena v seriji del, v katerih sem raziskoval tako imenovani 'fenomen razlikovanja'. Ta termin (ki sem ga skoval v povezavi z vrsto predavanj, ki sem jih imel tisto leto v Kaliforniji) označuje motivično podvajanje, kjer dve – pogosto zelo enostavni – melodični ideji doživita fazni zamik, kar privede do poteka nenehno spreminjajočih se stanj. V skladbi *Whirl's World* je 'fenomen razlikovanja' slišen vse od začetka, ko sta sopostavljena motiva, sestavljena iz treh in štirih not. Nadaljevanje skladbe poteka kot hitra vrsta šahovskih potez; najprej se premakne prva nota prvega motiva, sledi sprememba prve note drugega motiva, nato se premakne druga nota prvega motiva – in tako naprej. Hiter začetek se izteče v počasnejši odsek, kjer pa se spremembe prikazujejo kot nihanja med

močno tesno povezanimi toni (katerega poje eden od glasbenikov).

Skladba je enostavčna, grajena v smislu organske rasti od počasnega k bliskovito hitremu vrtnčenju in zopet nazaj k počasnemu. To je moč slišati kot upočasnjene vrtnce, kot vodni svet valovanj in mehurčkov. Vse je uokvirjeno z omenjenim uvodom in zaključkom, v katerem se gibanje upočasni in zaključči v odločni končni piki v basu.

Per Nørgård

Niels Rosing-Schow

I Giardini dietro la Città / Vrtovi izza mesta (2011)
za oboo, basovski klarinet, harfo, violino, violo, violončelo in tolkala

Skladbo *I giardini dietro la città (Vrtovi izza mesta)* lahko poslušamo kot nepretrgano potovanje skozi več stanj. Delo drsi skozi malo vpadljive spremembe od enega časovnega intervala k naslednjemu. V določenem smislu se glasba pričinja v enem kraju in pelje poslušalca skozi spreminjajoče se glasbene pokrajine in s tekočo sanjsko neizogibnostjo do drugega. Dejansko se je skladatelju v času pisanja skladbe v sanjah pojavil naslov dela: *I giardini dietro la città*. V sanjah je skladatelj zabljen s trga v nekem italijanskem mestu do zidu, za katerim se razkrije prvi vrt, čudovit in razcveten. Pot nadaljuje k naslednjemu, ki je še bolj razbohoten in prekipevajoč, dokler ne prispe do zadnjega vrta še bolj opojne lepote, kjer razpadajoči zid razkrije panoramo odprte italijanske pokrajine.

Navezava v naslovu na italijanske pokrajine priključuje v spomin škržate, frfotanje kril, ptičje petje in tekočo vodo,

ki se poslušalcu prikaže preko bogate instrumentacije. Glasba in sanje se v delu spojijo v večplastne zvočne pokrajine.

Eva Obrt

Claude Debussy (1862–1918)

4 Preludiji (prir. Niels Rosing-Schow, 2017)
za flavto, oboo, klarinet, fagot, harfo, dve violini, violo, violončelo in kontrabas

Claude Debussy je prvo knjigo preludijev dokončal leta 1910 in drugo leta 1913. V nasprotju s preludiji, ki so jih pisali skladatelji pred njim, na primer Frédéric Chopin, Debussyjevi preludiji ne sledijo vnaprej zastavljenemu zaporedju tonalitete, ampak med njimi svobodno prehajajo, kar priča o bolj svobodni obravnavi tonalitete. Prav tako je zaporedje preludijev moč izvajati povsem poljubno. Debussy je v dveh knjigah preludijev izrazil vse svoje mojstrstvo klavirske igre, prav vsak od njih pa predstavlja mojstrovino v malem.

Niels Rosing-Schow je izbral štiri Debussyjeve preludije (*Deklica z lanenimi lasmi, Mrtvo listje, Megle, Anakaprijski griči*) in Debussyjevo klavirsko tvarino subtilno razprostrl med deset instrumentov različnih, vendar dopolnjujočih se značajev.

Niels Rosing-Schow

Dva stavka
za altovsko flavto, angleški rog, basovski klarinet, fagot, rog, dve violini, violo, violončelo in kontrabas

Movements (beseda ima dvojni pomen, pomeni premikanje in stavke znotraj kompozicije, op. prev.) je delo v nastanku. V tem trenutku obstajata dva stavka, delo pa bo s časom pridobivalo na dolžini.

Posamezne stavke svobodno povezujejo skupna inspiracija vode in premikanj tekočin.

1. Floating / Lebdenje (2017)

Glasbo označujejo nerazločna in nedoločljiva premikanja. Občasno se vzpostavijo bolj aktivne situacije v obliki vrtnčenj na površini plavajočih zvočnosti.

2. Sinking – flashing / Potapljanje – svetlikanje (2013)

Navdih za ta stavek sem dobil iz prizora zgodbe *Pelej in Melisanda*, v katerem pade Melisandi v vodnjak zlat prstan. V skladbi sledimo prstanu, ki se svetlika v bistri vodi, medtem ko potone na dno. Nenadoma se zavemo naše prevare: se je prstan dejansko potapljal ali pa se mi dejansko povzpenjamo proti nebu? Za trenutek začutimo vrtoglavico. Vendar se vrnemo in ulovimo zadnje bežne poglede proti prstanu preden izgine iz našega dosega ...

Niels Rosing-Schow

